

MIROSLAV ZACPAL

ČARODĚJNICE
Z ČERNÉHO LESA

A JINÉ PŘÍBĚHY

MIROSLAV ZACPAL

ČARODĚJNICE
Z ČERNÉHO LESA

A JINÉ PŘÍBĚHY

ČARODĚJNICE Z ČERNÉHO LESA

Liboru Málkovi bylo osmnáct a byl to patrně jeden z nejlepších mladých zlodějů ve městě. Ke krádežím ho netáhla ani tak nutnost nebo touha vlastnit cizí věci, jako spíš ten adrenalinový pocit, že ho při této nezákonné činnosti můžou chytit a zavřít na pěkně dlouhou dobu.

Tento příběh však není o jeho kriminálním životě, ale o tom, kam ho jeho nenechavé prsty dostaly.

Podzim se blížil ke svému konci a za dveřmi se již chystala převzít štafetu zima. Každý správný zahrádkář zazimoval svoji zahradu, pečlivě zajistil chatu či chalupu a na několik měsíců se rozloučil se svým hájemstvím klidu a pohody.

Právě tato doba byla pro každého správného zloděje–chataře tou nejlákavější.

Ani Libor si tuto šanci, tyto Vánoce pro zloděje, nemohl nechat ujít. Spolu s Adamem Němčíkem a Vaškem Raškou tvořili partu, dlouhodobý trn v oku místní policie. Zatím je nechytli při činu a při domovních prohlídkách na udání nikdy žádné kradené zboží nenašli.

Jak zloději, tak policajti však věděli, že je to jen otázkou času. Na každou svini se vaří voda...

Na rozdíl od Libora pocházeli Adam s Vaškem z chudých rodin, žijících na předměstí. Kradli však hlavně proto, aby měli na alkohol, cigarety a na automaty. Bylo na nich vidět, že Liborových výjimečných schopností využívají, ale jemu na tom nezáleželo. Za přátele je nepovažoval a jiný než „pracovní“ vztah s nimi udržovat nehodlal. Bylo mu jasné, že by ho potopili minutu poté, co by je sebrali, ale z toho si hlavu nedělal. Stejně se na ně chtěl brzy vykašlat a jít svou vlastní cestou.

Dnes večer mu poslali textovou zprávu, ve které mu sdělili místo a čas další „čórky“. Libor se už třásl nedočkavostí.

Tu noc si vybrali nejvzdálenější ze tří zahrádkářských kolonií. Jednou z výhod pro zloděje byla absence elektrického napájení, tudíž i možného poplašného systému. Noční nebe bylo zatažené, takže nehrozilo, že by je měsíční svit prozradil náhodnému kolemjdoucímu.

Role měli vždy předem domluvené. Vašek většinou hlídal, Libor odemykal zámky a Adam, který měl čich na cennosti, prohledával místnosti.

Měli za sebou tři chatky; ta, ve které se právě nacházeli, měla být poslední. Snažili se pracovat tiše a rychle; vždy zde ale byla možnost, že je objeví policejní hlídka.

Poslední chata byla jednopatrová, bíle omítnutá s tmavě hnědou střechou. Měla i sklepení, ale do toho se kvůli nedostatku času ani raději nedívali. Místnost v přízemí musela za světla působit velmi útulně. Byl zde zděný krb, pohovka a dvě křesla, roztomilé kytičkované závěsy a starý, ale zachovalý příborník se spoustou zásuvek a krásně malovanými talíři a hrnky v prosklené vitríně.

Oba dva rozsvítili baterky. Adam začal s prohlídkou a Libor se mezitím vydal po schodech do horního patra. Zde však kromě postele a dvou nočních stolků nebylo zhoľa nic. Jako by majitel veškerou péči věnoval spodní místnosti a tuhle naprosto odbyl.

Z pokoje vedly prosklené dveře na balkon, ale ty byly zamčené a Libor nepochyboval, že by byla ztráta času se jimi zabývat. Místo toho raději prohledal oba stolky a nadzvedl matraci, ale nic cenného nenašel. Snad měl Adam dole větší štěstí.

Chtěl už sejít dolů, ale ještě předtím prozkoumal strop. V levém rohu si všiml desky z dřevotřísky, kryjící vstup na půdu. Z venku chata vůbec nevypadala, že nějakou má. Spíš se jednalo o nějaký menší podkrovní úložný prostor.

Libor se postavil na špičky a rukou odsunul desku. Přesunul jeden noční stolek přímo pod otvor. Postavil se na něj a bez problémů se vyškrábal nahoru. Narovnal se a praštil se do hlavy o šikmou střechu. Zaúpěl bolestí a ohmatal si hlavu, jestli nekrvácí.

S baterkou se rozhlédl kolem, ale našel zde jen pár krabic a plastových bedýnek plných různého harampádí. Libor se jimi prohrabal, ale nic cenného ani zajímavého nenašel. Až na dně poslední

z krabic našel vázanou knihu rudé barvy se stříbrným nápisem na předním obalu; Adam J. Vrána, Historky.

Libor nebyl čtenářský typ. Jako každý z jeho generace raději hrál hry a sledoval filmy. Jakákoliv kniha pro něj byla během na dlouhou trať a on, byť byl jeho život prakticky ještě na startu, cítil, že ho musí prožít tak, aby si později nemohl vyčítat, že ho jen tak promrhal.

Přesto ho tato kniha zaujala. Zběžně ji prolistoval a zjistil, že je to sbírka povídek. Podle anotace na vnitřní straně obalu patřila do hororového žánru. O autorovi tam nebylo nic, ani fotka. Vzal si ji. Ne proto, že by si ji chtěl přečíst nebo prodat; spíš něco jako suvenýr. Pochyboval, že majiteli bude chybět, když ji zde nechal jen tak ležet.

S knížkou v ruce seskočil z podkroví a vrátil desku zpět na své místo. Pak se vrátil k Adamovi. Ten už na něj netrpělivě čekal. „Kde seš, vole? Víš, že se nemůžeme zdržovat!“

„Nad patrem byla ještě půda,“ vysvětloval Libor. „Bylo těžký se tam dostat.“

„A našels něco?“

„Ani hovno.“

„Co je tohle?“ ukázal Adam baterkou na jakousi věc v jeho ruce. „Knížka?“

„Jo.“

Adam se uchechl. „Na co ti bude? Došel vám hajzl papír?“

„Ser na to,“ odbyl ho Libor. „Jdeme odtud.“

„Jasně. Padáme, ty jeden knihomole.“

„Debile.“

Na každého jednou dojde. Na Libora došlo přesně čtrnáct dní po jejich posledním vloupání v zahrádkářské kolonii. Zatímco Adam s Vaškem dostali rok natvrdo, Libor, jako dosud netrestaný, vyvázl s padesáti hodinami veřejně prospěšných prací a domácím vězením v délce půl roku. Pro čerstvě plnoletého, života užívajícího si teenagera to byl prakticky rozsudek smrti. Poté, co se jeho otec dozvěděl, čím se jeho syn baví, málem tento rozsudek vykonal.

Ostuda, kterou rodině způsobil, ho netrápila. Protože bydlel u rodičů, musel dodržovat jejich pravidla, což znamenalo, že byl většinu dne zavřený ve svém pokoji, trucoval a nenáviděl celý svět. Aby si ukrátil dlouhou chvíli, prohraboval se svými věcmi. Našel i knihu, kterou si odnesl z poslední vloupačky. Nebyla v seznamu kradených věcí a ani majitel nehlásil její ztrátu.

Libor si ji zamyšleně prohlédl, ale po chvílce ji odhodil na postel a svoji pozornost upřel k jiným věcem. Nějak mu to však nedalo a tak si ji vzal zpět. Nalistoval první povídku, která se jmenovala Medvídek, a pustil se do čtení. Příběh vyprávěl o muži středního věku a jeho pomalém sklouzávání do šílenství, na jehož konci zabije svoji vlastní rodinu.

I když četl z pouhé zvědavosti, na konci povídky byl již strašidelným příběhem zcela pohlcený. Sám sebe musel obdivovat za to, že vůbec něco dočetl do konce.

Natáhl se na postel a pustil se do další povídky, Procitnutí, vyprávějící o cestě mladého muže svojí vlastní myslí. Celé to bylo

takové abstraktní a Libor z toho moc nepochopil, i když uvnitř cítil, že se ho to přeci jen nějak dotýká.

K přečtení Jen žít si musel rozsvítit lampičku. Venku se již stmívalo. Ani si neuvědomil, jak dlouho už čte. Z pouhé počáteční zvědavosti a snahy zahnat nudu se stala touha přečíst knihu až do konce. Ještě včera by nevěřil, že bude držet v ruce knihu z jiného důvodu, než aby s ní zabil dotěrnou mouchu. Kdyby pro něj nepřišla matka, zrovna když si četl o dětech na táboře, vyprávějících si strašidelné historky, Kecálkové, propásl by i večeri. V rychlosti se najedl a vrátil se do pokoje.

Hodinu po půlnoci stihl přečíst další tři povídky; Osamělí Vlci, V zrcadle a Ztracená. Zbýval mu už poslední příběh. Čarodějnice z Černého lesa.

Název ho zaujal už jen proto, že i u nich byl les s tímto názvem. Jednalo se zřejmě o shodu jmen, ale kdoví?

Povídka byla co do délky nejkratší, zato však nejděsivější. Libora zamrazilo, když si uvědomil, jak moc podobné jsou si osudy jeho a hlavního hrdiny. I Andrej byl zloděj, nenašel ovšem knihu, ale dopis, ve kterém se kdosi zpovídal o pátrání po černolesské lidožravé čarodějce jménem Mária. Obludnost jejích činů předčil snad už jen její vzhled. Prý chodila nahrbená, takže nikdo nemohl odhadnout její výšku, abnormálně dlouhé ruce s tvrdými, černými drápy vláčela kymácivou chůzí těsně u země, čímž připomínala spíš primáta než člověka. Vychrtlé tělo měla pokryté špínou a vlastními výkaly; oblečení jí nic neříkalo.

Její tvář nebyla o nic méně ohavná. Podlouhlou bledou tvář lemovaly černé zplihlé vlasy, spleené blátem a močí. Její oči byly nemocně žluté a plné šílenství; tvář jí hyzdil velký orlí nos a tenké, bezbarvé rty. Čelist měla abnormálně zvětšenou, plnou hnijících špičatých zubů.

Na oběti útočila vždy zezadu. Skočila jim na záda, rukama a nohama je sevřela v objetí a zakousla se jim do krku. Poté je mrtvé odtáhla do své podzemní nory uprostřed Černého lesa, kde je pak ožrala až na kost.

Jejímu řádění nakonec učinila přítrž vybraná skupina místních odvážných mužů pod vedením starého válečného veterána. Márinu dostihli, ochromili a na narychlo postavené hranici u jejího doupěte upálili.

Pisatel fiktivního dopisu na závěr zmínil lidovou pověst, podle které lze čarodějnici vyvolat ze záhrobí, pokud přesně o půl druhé v noci nahlas vysloví zaklínadlo:

*Márino, Márino, vystup z temnot pekelných,
ohlodej mé nepřátele až do kostí bílých.*

Tím dopis končil, ale zlodějův příběh ještě pokračoval. Andrej bral celé to psaní jako hloupý žert a aby si svoji domněnku potvrdil, přesně o půl druhé vyslovil ono zaklínadlo. Bohužel, zde povídka náhle končila.

Libor, s husí kůží a zježenými chlupy na zátylku tiše zaklel. Příběh o lidožravé Márině ho nadchl ze všech povídek nejvíc a autor ho tak

hloupě a nesmyslně ukončil. Otráveně zavřel knihu a hodil ji na noční stolek. Unaveně zívá a podíval se na mobil. Čas ukazoval za pět minut půl druhé.

Kdyby bylo méně hodin nebo naopak víc, asi by šel bez rozmyšlení spát, ale legenda o Márině byla v jeho mysli stále ještě pevně zakotvená. Snad aby si dokázal, že na takové hlouposti doopravdy nevěří, rozhodl se zaklínadlo v určený čas vyslovit.

Těch pár minut do půl druhé strávil kouřením cigarety u otevřeného okna. Měl nastavený budík na mobilu, který ho v určený okamžik svým pípáním upozornil. Rychle típl cigaretu, vydechl kouř a poněkud neomaleně vyslovil zaklínadlo.

Čekal několik minut, ale nic se nestalo. Přesně, jak očekával. Zasmál se.

Před spaním si ještě odskočil. Cestou ke dveřím se pochechtával a nevěřičně kroutil hlavou. Chytil za kliku a otevřel.

Zírala na něj šilenstvím pokřivená tvář čarodějnice Mářiny.

PŘÍPAD SVOLOSICKÉ BESTIE

Vesnice Svolosice, česko-polské pohraničí, léto 1938

Umíral.

Byl si tím tak jistý, že už se smířil s bohem. Kněz Vávra před chvílí odešel a cestou na faru pravděpodobně ještě navštíví hrobníka Hutiru, aby si ráno nachystal krumpáč a lopatu. Umírající sevřel oběma rukama naducanou peřinu a dvakrát nasucho polkl. Jeho žena, sedící na židli vedle manželské postele, se nahnula a dala mu napít studené vody z plechového hrnku. Muž si dvakrát lóknul a vděčně zamrkal.

Anežka Máchová, v brzké době zkroušená vdova, mlčky přikývla a otřela si slzu, stékající jí po líci. Jen ona sama věděla, jestli je to znamení smutku nebo úlevy. Svému muži Vincentovi byla vděčná za mnohé, ne však za lásku nebo úctu. Dal jí bydlení, ne však domov. Kdykoliv mohl, dával své ženě najevo, že je zde pouze dlouhodobým hostem, zatímco jeho rodina vlastní tuto chalupu již po mnoho generací. Když nepil, byl vcelku dobrým manželem. Jenže okamžiků, kdy neměl krví podlité oči, vrávoravý krok a agresivní náladu bylo pomálu. Anežka si těchto vzácných chvil snažila užít, vědomí toho, že snad už zítra budou pouhou vzpomínkou, však tuto snahu přivádělo vniveč. Modřinu pod okem, naražená žebra nebo bouli na hlavě zakrývala historkami o vlastní nemotornosti. Nevěřila však, že by se

ve Svolicích ještě našel někdo, kdo by tomu věřil. Strážník Maděra i otec Vávra Anežku marně přemlouvali, aby vyjevila skutečnou příčinu těchto nehod, a uchýlila se pod ochranu spravedlnosti. Ona však stále mlela svou. Zakopla jsem, uklouzla jsem, a tak podobně. Ani všichni známí komici zlaté éry hollywoodských grotesek by nemohli mít takovou smůlu jako ona.

Nikdy by svého muže neudala. Byla vychována v přísné víře, že se všechny manželské neshody řeší za dveřmi chalupy a netahají ven. Věřila tomu, že boží mlýny melou pomalu, ale jistě, a že světská spravedlnost není ničím v porovnání s tím, co ho čeká v Pekle. Jedinou útěchou jí byla skutečnost, že ve vesnici nebyla jediná, kdo zažíval láskyplnou péči svých manželů.

„Přived' ho, Anežko,“ zachrptěl Vincent Mácha. „Musím s ním mluvit. Dřív, než se setkám s Pánem.“

Na tebe čeká ďábel, pomyslela si hořce jeho žena, poslušně však stala a opustila ložnici, aby přivedla syna Hynka.

Vysoký a hubený dvacetiletý chlapec nervózně pochodoval sem a tam po světnici. Jakmile spatřil matku, zarazil se a tázavě na ni pohlédl.

„Už?“ zeptal se a marně potlačoval nedočkavost.

Anežka zavrtěla hlavou. „Ještě žije. Chce s tebou mluvit.“

„Ale já s ním ne!“

„Měl bys,“ řekla a téměř prosebně dodala: „Je to naposledy.“

„Už měl tolikrát namále a vždycky se z toho vylízal. Třeba jak na něj v lese spadl strom. Každý si myslel, že nepřežije a během pár dnů zase běhal jako mladík.“

„Hynku, on brzy zemře!“

„Kéž by!“

Matka napřáhla ruku, aby ho za ta odporná slova potrestala, na poslední chvíli se však zastavila. „Takhle nemluv. Je to tvůj otec.“

Kéž by nebyl, chtělo se mladíkovi vykřiknout, ale ovládl se. Pokud to je skutečně konec, mohl by se zachovat velkoryse a splnit otci poslední přání. I když si to nezaslouží.

Úsečně přikývl a rychle, než by si to mohl rozmyslet a ranit usouzenou matku, odkráčel za svým otcem. Ve dveřích do ložnice se zastavil a se smíšenými pocity hleděl na umírajícího muže. Přesto, jak moc ho nenáviděl za to, jak se k nim celé ty roky choval, píchlo ho u srdce. Už ho neviděl jako věčně opilého agresora, který je vždy po návratu z hospody zmlátil na jednu hromadu. Byla to zranitelná tělesná schránka člověka, který celý život prožil jako opilecká troska a nyní se, po uvědomění si vlastních chyb, snaží urovnat pozemské záležitosti a usmířit se s těmi, kterým ubližoval.

Hynek si povzdechl. Právě proto sem nechtěl chodit. Věděl, že se nechá obměkčit pohledem na umírajícího otce. Že si ho neuchová v mysli jako arogantního násilnického hajzla, jehož smrti nebude litovat. Bylo pozdě, i kdyby se otočil a odešel. Proto překročil práh a tím i pomyslnou hranici, za níž zanechal nenávist.

Jeho otec vypadal jako nebožtík. Jen mu sepnout ruce na hrudi a zapálit kolem něj svíčky. Na okamžik zapochyboval o tom, že je ještě naživu. Tím by se vše vyřešilo.

Starý Mácha pohnul hlavou a unavenýma očima plnými bolesti spočinul na synovi.

„Hynku,“ zašeptal a na vráscité tváři vypotil úsměv.

Hynek si nepamatoval, že by se kdy jeho otec usmál. Myslel si, že to snad ani neumí. Že v něm kdysi Světová válka zabila vše pozitivní, všechny ty dobré city.

Vincent Mácha pozvedl ruku, čímž mu dal znamení, aby přistoupil blíž. Hynek poslechl. Za roky tvrdé výchovy plnil otcovy příkazy reflexivně. Vždycky měl plno řečí, ale jakmile otec zavelel, sklopil zrak a poslechl. Autoritu si vynutit uměl, to se mu nedalo upřít.

Zahanbeně se přišoural k posteli a posadil na židli, ještě zahřátou matčinou zadnicí. Ruce složil do klína, oči upřené do podlahy.

„Podívej se na mě, můj synu.“

Poslechl.

„Ještě než zemřu...“

Bastarde lítostivej!

„...musím si s tebou promluvit.“

Docela pozdě!

Starý Mácha si povzdechl.

„Vím, že jsem se k tobě, k vám oběma, nechoval tak, jak jsem měl. Starýho pitomce syn, to jsem a rozumím tomu, že si ty i tvá matka myslíte to samé. Ne-li něco horšího. Nezazlívám vám to.“

„Otče, já...“

„Nech mě domluvit, chlapče. Sám vím, že je pozdě cokoliv napravovat. Kvůli tomu tady nejsi. Musím ti něco říct. Něco důležitého. Velmi důležitého. Pro mě už je pozdě, ale ty bys ještě mohl...“

„O čem to mluvíš, otče?“

„Mlč, sakra, a poslouvej!“

Vincent Mácha mluvil dlouho. Hynek mlčel, pečlivě naslouchal a ani jednou svého otce nepřerušil. Když domluvil, jako by splnil vše, co musel na tomto světě vykonat. Ulehčeně vydechl. Naposledy.

Hynek se natáhl a zavřel mu oči. Vstal a mátoživým krokem opustil ložnici. Potřeboval na vzduch. Ve světnici ignoroval matčiny otázky a vyrazil ven. Posadil na zápraží a několik minut se nechal ovívat nočním vánkem. Byl bledý, ruce se mu třáslly, ale oči mu dychtivě svítily. To, co mu otec řekl, ho naprosto ohromilo a rozhodně si to, jak slíbil, nechá pro sebe. S druhou částí slibu však počká, dokud si to celé nenechá projít hlavou.

Z nebe spadla kapka a přistála mu přímo na špičce nosu. Pokrčil ho a prsty ji setřel. Pohlédl vzhůru a přivřel oči nad dalšími, které se tiše snášely k zemi. Konečně, po dlouhé době, přšelo. Pokud by se Hynek snažil přiřadit dešti nějaký skrytý význam, mohl říct, že Bůh pláče nad tím, že mu ďábel toho zmetka Máchu vyfoukl před nosem. Určitě by si s ním rád promluvil o životě, jaký vedl.

Během krátké chvíle se změnilo plytké pofňukávání v hotové boží slzobití. Zcela promočený Hynek vstal a vrátil se dovnitř.

20km jižně od Svolosic

Cizinec vzhlédl k zamračené obloze a zamrkal, když mu na čele přistála kapka jako předvěst přicházejícího deště. Počkal, až se pořádně rozprší a s rozevřenými ústy zaklonil hlavu, aby svlažil vyprahlé hrdlo.

Už dva dny nic nepil a nejedl. Dnes ráno sice na okraji lesa narazil na samotou, ale když se venku objevil statný muž se sekerou a začal štípat dříví, raději pokračoval dál. Měl poslání a nechtěl na sebe zbytečně upozorňovat. Cítil, že už je blízko, a že již brzy završí strastiplnou cestu. Až získá to, pro co si přišel, nebudou ho už hlad ani žízeň trápit.

Hostinec U Čerta, Svolosice

Pohřeb se konal již druhý den. Byla neděle a nikdo nemusel pracovat. Farář Vávra odsloužil za zemřelého zádušní mši, načež se všichni odebrali na hřbitov. Poté chlapi zašli do hospody, aby si na nebožtíka připili. Jak už to tak bývá, nezůstali jen u jednoho panáka. Slivovice tekla proudem, stejně tak pivo. Hostinský Blažek donesl mísy s klobásami a jitrnicemi, chléb a uzené, aby bylo co zapíjet. Vše šlo z peněz mladého Máchy, který zde seděl s nimi, v prstech svíral frťana, na stole s ním pootáčel a zamračeně ho pozoroval.

„Tak na tátu,“ obejmul ho kolem ramen bývalý otcův kumpán a strčil mu před obličej skleničku. Hynek mrzutě přikývl a přiťukl si.

„Byl to dobrej chlap,“ pokýval hlavou kumpán. „Musíš být na něj hrdej.“

Musím tak leda hovno, zanađával v duchu Hynek. Sice si už dávno zvykl, že byl jeho otec mužem dvou tváří – férový, správný chlap navenek, krutý hajzl za dveřmi jejich chalupy –, přesto ho štvalo, že s tou chválou nepřestanou snad ani po smrti.

Vyslechl si ještě mnoho pochvalných řečí na svého otce a z těch posledních se mu už zvedal žaludek. Naštěstí byli brzy chlapi tak opilí, že postupně jeden po druhém pozapomínali, proč sem vlastně přišli, a začali se bavit o něčem jiném. Tématem se tak stala, jak bylo v českých vsích zvykem, politika. Nejen ta národní, ale i zahraniční, v níž nejčastěji figuroval Adolf Hitler a jeho mocenské ambice. Dnes již málokdo pochyboval o tom, že se rozpínavost Německa zastavila po anšlusu Rakouska. Čechy byly Němcům trnem v oku odnepaměti a jen blázen by si myslel, že další zemí, kterou by Hitler rád připojil k rodící se Velkoněmecké říši, by nebyla právě stále ještě mladá Československá republika. Prozatím někteří němečtí činitelé požadovali samostatnost pro Sudety, tedy území, kde měli čeští Němci většinu, a finanční odškodnění za příkoří, jež na nich byla spáchána v osmnáctém roce. Svolosice patřily do sudetské oblasti, ale nikdo z místních nevěřil, že by československá vláda, ani jejich spojenci připustili, aby si Hitler takto vyskakoval.

Svolosičtí tyto problémy nebrali příliš vážně. Podobná témata pro ně byla jen dobrou příležitostí, jak jeden druhému dokázat nakolik jsou znalí v politologii. Ve vesnici navíc žila jen jedna německá rodina a s tou nikdy nebyly žádné potíže. Hovořili plyně česky a politika jejich bratrů ze sousedství je nezajímala. I když žili prakticky odloučení od civilizace, svolosičtí hloupí nebyli. Věřili, že žijí v nové době, kdy války o území jsou minulostí. Němci už jednu světovou válku prohráli a určitě se nebudou hnát do další. To by byla pro ně národní sebevražda.

Svolosice ležely na odlehlém místě v Jeseníkách, obklopeny zalesněnými kopci. Neměly prakticky co nabídnout a větší válečné konflikty se jim prozatím úspěšně vyhýbaly. Až na výjimky pracovali všichni muži u dřevařské těžební společnosti. Jistě, ani oni se nevyhnuli vojenské službě v bývalé habsburské i současné československé armádě, byla to však malá daň za to, že mohl zbytek vesnice žít v relativním míru a bezpečí.

Posledními, kdo se zúčastnil válečného konfliktu, byl Hynkův otec a několik dalších mužů. V sedmnáctém roce byli mobilizováni a po krátkém výcviku posláni na balkánskou frontu. Jako jediní se vrátili živí pouze dva – Vincent Mácha a Rudolf Bém. Při osvobození Niše Srby byli zajati a internováni v zajateckém táboře, z kterého se jim podařilo krátce před koncem války uprchnout. Oba dva se po návratu do Svološic snažili opět zapojit do normálního života, bylo to však těžké. Hruzy, které na vlastní kůži zažili a na vlastní oči spatřili, zanechaly na jejich duších nevyléčitelný šrám.

Zatímco Vincent Mácha zaháněl můry alkoholem, Rudolf Bém se přestěhoval za svým strýcem Albertem na samotu pod Čertovu skálu. Co tam spolu prováděli, nebylo známo, neboť samota byla soběstačná a ani jeden z nich se do vesnice nevydával. Před třemi lety Albert Bém zemřel. Rudolf zaplatil za jeho pohřeb, ale sám se ho nezúčastnil. Nebýt toho, že Vincent Mácha zemřel, Hynek by Béma možná nikdy nepoznal.

Když spatřil Hynek mezi postávajícími lidmi u hrobu neznámého muže v obnošeném, ale čistém svátečním obleku a klobouku, zeptal se matky, kdo je ten hubený a bledý padesátník s plnovousem a

unavenýma očima zač. Odpověď ho překvapila. Vůbec nečekal, že se otcův bývalý spolubojovník zúčastní jeho pohřbu.

Ještě více ho překvapilo, když se s nimi vydal do hospody. Seděl však sám u stolu v rohu sálu, popíjel pivo a ignoroval každého, kdo s ním chtěl zapříst rozhovor. Až o tři hodiny později zničehonic vstal a přešel k Hynkovi. Mladík se k němu otočil a spatřil nabízenou ruku.

„Upřímnou soustrast.“

Hynek přikývl, ale než se zmohl na slovo, Rudolf Bém ruku pustil a odešel z hospody. Mladý Mácha se zamračil a pohlédl na své společníky. Jeden z nich mu rukou naznačil, že má otcův dávný bratr ve zbrani o kolečko víc, ale jinak to nikdo neřešil. Hynek pokrčil rameny, napil se nového piva, které mu hostinský položil na stůl a otřel si bílý pivní knír. Tvářil se k jeho odchodu lhostejně, ale jeho oči svítily nedočkavostí.

Ještě chvíli setrval v družné společnosti vesnických chlapů, poté se zvedl a s tím, že si jde odskočit, vyšel ven. Věděl, kde leží Bémovic samota a tudíž i věděl, kudy Rudolf půjde. Nerozpakoval se, přestal předstírat opilost a vyrazil za ním.

6km od Svolosic

Dostihl ho zhruba vpůli cesty. V jednu chvíli sledoval jeho záda, v té druhé zjistil, že ho nikde nevidí. Zpanikařil a zrychlil. Míhal se

kolem stromů, nehybných a mlčících jako sochy antických umělců. Nakonec mu nezbylo než se zastavit a zoufale rozhlížet kolem.

Náhle za sebou zaslechl suché prasknutí větvičky, jež v lesním tichu znělo jako výstřel. Trhnul sebou a rychle se ohlédl. Spatřil Rudolfa Béma, stojícího zhruba dva metry za ním. V rukou držel dva kousky zlomené větve.

„Sleduješ mě.“

Nebyla to otázka. Hynek nuceně přikývl

„Proč?“

„Ty víš.“

Bém si ho dlouze a pátravě prohlížel, načež kývl hlavou za sebe. „Vrať se do vesnice.“

„Ne,“ zakroutil odmítavě hlavou mladý Mácha. „Neodejdu, dokud se nedozvím odpověď na svou otázku!“

„Nemám náladu odpovídat na něčí otázky. Zmiz! Nebudu to opakovat!“

Hynek se rozkročil a ve tváři se mu usadil odhodlaný výraz. „Tu odpověď z tebe klidně vymlátím. Kam jsi to schoval?“

Muž zbystřil. „Překvapuje mě, že ti o tom otec řekl. Myslел jsem, že aspoň od toho tě bude chtít ochránit. Vůbec netušíš, do čeho se chceš dobrovolně zaplést, chlapče.“

„Kašlu na tvoje rady,“ zavrčel Hynek a zaujal zápasnický postoj, který viděl na jarmarku v nedaleké Osoblaze, který vloni navštívil se svými přáteli. Kníratý vyvolávač kočovného cirkusu vyzýval místní mladíky, aby změřili síly s mohutným zápasníkem, stojícím se založenýma rukama opodál. Nikdo ze svolosických si na toho habána

tehdy netroufl, zato se přihlásil odvážlivec z řad místních. Byl to celkem nezajímavý zápas. Hynek poznal, že by zápasník svého soupeře zneškodnil během několika vteřin, kvůli obecenstvu však souboj protahoval.

Rudolf Bém se ušklíbl. „Syn nezapře otce. Ten taky všechno řešil nejraději násilím. Myslel si, že je to řešení na všechny problémy.“

Hynekovi se zlověstně zablýsklo v očích. „Nesrovnávej mě s ním. Nejsem jako on.“

Muž se zasmál. „Jako bys mu z oka vypadl a ani to nevíš. Varuj se však kráčet v jeho stopách. Dobře jsem si všiml, jak ses tvářil na obřadu a v hospodě, když jsi musel poslouchat, jaký to byl světec. My dva známe pravdu. Byl to opilec a násilník. Parchant, jakému není rovno. A to o něm nevíš všechno.“

„Mlč!“ vyhrkl Hynek popuzeně. „Vím, co byl zač, ale ty nemáš právo o něm tak mluvit!“

„Žijeme v nové době, v demokracii. Můžu si říkat, co chci. Tvůj fotr byl zbabělec a hajzl!“

„Ty šmejde!“

Hynek zařval jako vzteklý býk a bezhlavě se vrhl na Béma. Ten čekal do poslední chvíle, potom ukročil a nastavil mu nohu. Mládenec zběsile zamával rukama a padl tváří k zemi. Zasténal a pokusil se zvednout, ale jeho protivník ho přišlápl nohou zpět.

„Během dělostřeleckých útoků jsme se snažili do takové hlíny zahrabat holýma rukama, jen abychom unikli šílenství, do kterého jsme byli vysláni. Mysleli jsme si, že nic horšího už být nemůže. Spletli jsme se. To nejhorší teprve přišlo a nebylo to součástí válečného

běsnění. Nevěřím, že ti otec řekl všechno, jinak by tě nikdy nenapadlo mě vyhledat. Věř mi, nechceš se do toho zaplést. Navíc, já už tu věc stejně nemám.“

„Nevěřím ti,“ sykl Hynek.

„Tvoje věc. A teď se vrať do vesnice, než mě opravdu naštvěš. Zapomeň na to, co bylo a myslí na budoucnost. Beztak nebude růžová.“

Tlak povolil a Hynek se mohl zvednout ze země. Spatřil Béma, jak míří na samotu. Hlubokým dýcháním se pokoušel potlačit vztek, ale nedařilo se. Jeho pohled spaloval nenávisť muže, mizejícího mezi stromy.

Rozum mu velel, aby ho poslechl, vrátil se a na vše zapomněl. Jenže Hynek už tu hranici, jež by mu dovozovala nechat věci být, překročil.

„Srovnáváš mě s otcem?“ zašeptal. „Potom se nediv, že se budu chovat jako on.“

5km od česko-polských hranic

Dvě postavy ležely ukryté v trávě a sledovaly lesem postupující skupinku mužů. Obě dvě měly na sobě zelené četnické mundúry s výložkami, přilby, vysoké holínky a vedle sebe položené karabiny. Téměř se nehýbaly, a kdyby mohly, ani by nedýchaly.

Ten starší, strážmistr, se jmenoval Jakub Jireš, u četnictva sloužil od roku 1922. Před půl rokem bylo celé jeho mužstvo z finanční

stráže přiděleno k praporu SOS, tedy Strážce obrany státu, s centrálou v Bruntálu, aby hlídalo nedostatečně strážené hranice Československa před neustálými vpády německých polovojenských jednotek a pašeráků zbraní.

Skupina před nimi patřila právě k té druhé sortě. Na sobě měli směs civilních šatů a vojenské výstroje. Všech sedm pašeráků bylo ozbrojeno karabinami 98k a pistolemi Walther P38. Čtyři z nich vedli za uzdy muly, naložené bednami se zbraněmi a municí, dva šli deset metrů vpředu a jeden jako zadní hlídka vzadu. Nebude snadné dostat se jim na kobytku.

„Co budeme dělat?“ zeptal se mladý četař Jaroslav Hutira. Ve tváři měl jasně čitelné obavy.

Hutira u četnictva sloužil druhým rokem. Jeho otec doufal, že půjde v jeho poklidných, hrobnických stopách, on však toužil po něčem akčnějším a živějším. Sám se už skoro považoval za veterána, toto však byla první skutečná akce, které se účastnil. A jako naschvál stál na straně, která čelila přesile.

„Jeden z nás by měl běžet pro posily,“ uvažoval strážmistr Jireš, „ten druhý je bude zpovzdálí sledovat.“

„Na stanici je to daleko,“ namítl četař.

„Budeme to muset risknout. Sami je nedostaneme.“

„Kdo půjde pro pomoc?“

„Měl bys jít ty. Jsi mladší a rychlejší.“

Četař neprotestoval. Aby byl upřímný, raději by si uhnal úpal, než riskovat kulku do hlavy. Nebyl by prvním, koho ti náckové odpraví. Navíc, strážmistřovo uvažování bylo logické – byl mladší a rychlejší.

Ve Svolosicích hrál odmala fotbal, měl vynikající kondici a zdejší okolí znal stejně dobře jako strážmistr.

Jenže byl také nejlepším střelcem z družstva a v případě boje měl větší šance než strážmistr, kterému už táhlo na padesátku a ač si to nepřiznal, začínal hůř vidět. Dalším z důvodů, proč by měl pašeráky sledovat on a ne Jireš, byl fakt, že byl strážmistr v okolí uznávaným stopařem, a pokud měl někdo šance, že je znovu najde, byl to právě on.

„Budu je pronásledovat“ nabídl se Hutira, „a vy běžte pro pomoc.“

Strážmistr po něm šlehl dlouhým, pátravým pohledem a pak trochu neochotně a podezřívavě přikývl. „Dobře. Hodně štěstí.“

Starý strážmistr vstal, pušku si zavěsil přes záda a vyrazil. Četař ho chvíli pozoroval, načež se i on zvedl a vyrazil za pašeráky.

Samota Bémových

Četař Hutira zpovzdálí sledoval skupinu pašeráků. Ti se zastavili na nevelkém palouku, u něhož stála stará chalupa. Četař věděl, komu patří, netušil však, kdo ji v současnosti obývá. Více než překvapení ho ovládl vztek nad tím, že se někdo z Čechů spolčil s těmi parchanty, aby škodil vlastní zemi. Rozhodl se však zachovat chladnou hlavu a vyčkat nejen na posily, ale i zjistit více o tom, co se tady vlastně děje.

Dva z pašeráků vešli do chalupy, zbytek zůstal u soumarů. Až na jednoho, který s karabinou hlídkoval na okraji palouku, si ostatní

muži posedali na holou zem, a buď kouřili, nebo pili čaj a jedli chléb. Z jejich bezstarostného chování se dalo usuzovat, že nečekají žádné potíže. A že zde očividně nejsou poprvé.

Chvíli to vypadalo, že půjde vše podle plánu.

Když však oba muži, kteří předtím vešli dovnitř, vyběhli s tvářemi zkřivenými hrůzou ven a vyděšeně volali na své společníky, věděl mladý četař, že je zle. Mohl jen bezmocně sledovat, jak dva muži nervózně míří zbraněmi na les okolo sebe, zatímco ostatní běží do chalupy. Za chvíli se i tato skupinka vypořádala ven, někteří z nich bledí a na pokraji mdlob. Nějakou dobu spolu debatovali, následně se sešikovali a urychleně vyrazili zpět k hranicím.

Četař nevěděl, co dřív. Dál pronásledovat pašeráky, nebo zjistit co je tak rozrušilo? Obojí stihnout nemohl. Nakonec se rozhodl pro první možnost. Ať už se v chalupě stalo cokoliv, snad to počká, dokud se sem nevrátí. S mrzutým ohlédnutím k samotě vyrazil za Němci.

Po několika stech metrech sledování ho přepadl jakýsi nejasný pocit. Zastavil se a pozorně si skupinku prohlédl. Něco se mu na nich nelíbilo, ale zprvu nechápal co. Pochopil, až když bylo pozdě. Tam vpředu bylo pouze šest pašeráků.

Když za sebou zaslechl kovové kliknutí uzávěru pušky, zjistil, kde se nachází ten sedmý.

„Tschechische scheisse,“ zaklel Němec a rychle, ještě než se četař stihl otočit, ho udeřil pažbou do hlavy. Neupadl do bezvědomí, pouze zůstal chvíli otřeseně ležet. Když se nadzvedl a pohlédl na pašeráka, viděl ho rozmazaně a celý svět se s ním točil. Pouze vnímal, jak ho ten chlap zvedá ze země a táhne kamsi pryč. Za chvíli zaslechl jeho hlas,

volající své kumpány. Když je dostihli, praštil s ním tvrdě o zem a ještě ho holínkou nakopl do žeber.

Mladík uměl docela obstojně německy, proto si mohl vyslechnout, o čem se pašeráci spolu baví.

„Ten český fízl nás sledoval!“ hřměl v němčině hlas muže, který ho zajal. „Vsadím se, že už ví, že Krysa v tom jede s náma!“

„To už je jedno,“ řekl jiný Němec. „Je po něm. Ten už nás neohrozí. Co ale uděláme s ním?“

„Co jinýho? Odpráskneme ho!“

„To bych nedělal, Hansi,“ ozval se další pašerák.

„Proč ne?“

„Mohl by se nám hodit. Určitě tady nebude sám. Jejich hlídky chodí minimálně ve dvou. Ten druhý bude někde poblíž.“

„No a?“

„Může být jeden, ale taky jich může být víc. Určitě se nebudou nečinně dívat, jak se vracíme za čáru. Můžeme tohohle sráče použít jako rukojmí. Nebudou riskovat, že ho zastřelíme.“

„Vsadíš na to krk, Jürgene?“

Oslovený se nevesele usmál. „Ten už jsem vsadil, když jsem se vydal na tuhle výpravu.“

„To je fakt,“ přitakal Hans. „Pokud nás dostanou, čeká nás buď oprátka, nebo kulka. Nemáme co ztratit.“

Všichni muži chmurně přikývli.

„Hej, Thomasi,“ houkl Hans na muže, který zajal četaře. „Dobře tu svini hlídej! Bude se nám hodit.“

Velmi nevybíravě postavil muž jménem Thomas četaře na nohy a zařadil se s ním do čela skupiny. Celou cestu mu mířil hlavní na záda a občas, když měl pocit, že jde jeho zajatec pomalu, ho s ní šťouchl.

Uběhla hodina a četař Hutira začínal pociťovat úzkost. K hranicím už to bylo nedaleko, a i když pašeráci nepostupovali nijak rychle, během další hodiny, možná hodiny a půl, už mohli být na území Německa.

S každým překonaným kilometrem se nálada pašeráků zlepšovala. Už se skoro viděli doma a strach z odhalení spolu s ostražitostí otupovala blízkost hranic. Pro četaře to bylo nebezpečné, protože to znamenalo, že jeho důležitost rukojmího velmi rychle klesala.

Když se o pár minut později zastavili, Thomas ho srazil na kolena a namířil mu na hlavu, věděl, že je konec. V duchu se rozloučil s rodiči i přáteli ze Svolic, které už nikdy neuvidí. Se skloněnou hlavou a zavřenýma očima čekal potupně na smrt.

Zahřměl výstřel a on sebou leknutím trhnul. Očekávaná bolest ani následný propad do tmy však nepřišel. Zvedl hlavu a, stejně jako šest pašeráků kolem něj, pohlédl na Thomase, strnule zírajícího před sebe, zatímco se mu jeho šedý kabát v jednom místě barvil do ruda. Až po několika vteřinách si jeho tělo uvědomilo, že je duše, jež ho ovládala pryč, a pomalu se sesulo k zemi.

„K zemi!“

Lesem se rozlehl známý hlas. Jediný četař ho znal a také věděl, že je povel určený jemu. Bleskurychle zalehl do trávy. O okamžik později propuklo peklo.

Nedaleko státních hranic

„Stůj! Stůj, nebo střelím!“

Poslední ze skupiny německých pašeráků ignoroval výkřik českého pohraničnicka a pádil dál k hraniční čáře. Muž v olivově zelené uniformě zamířil na jeho záda, nakonec si to ale rozmyslel a sklonil hlaveň níž. Zazněl výstřel a pašerák se s výkřikem skácel k zemi. Kulka ho zasáhla do lýtka, nebylo to tedy nijak vážné zranění. Stačilo to ovšem na to, aby Němci zmařilo naději dostat se do bezpečí.

Skoro ihned se k němu seběhli tři čeští pohraničníci. Obklíčili ho, mířili na něj puškami a nedbali na jeho skučení. Když se k nim přihnul strážmistr Jireš s četařem Hutirou, kousek poodstoupili, ale mířit na něj nepřestali.

„Ten je poslední,“ pravil strážmistr zadýchaně. Volnou rukou se držel za bok, ve kterém ho píchalo. Než dostali všechny pašeráky, pořádně se proběhl. Mladý Hutira na tom byl o něco lépe, i na něm však byla patrná únava.

„Co s ním?“ zeptal se jeden z policistů.

„Odděláme ho jako ty ostatní,“ navrhl další. „Nebudeme se s tím šmejdem přece tahat až do nejbližší nemocnice!“

„To je fakt,“ souhlasil ten třetí. „Kdoví, jestli bysme ho nakonec nemuseli ještě s omluvou pouštět. Kulka do hlavy bude jistější.“

Osm párů očí (včetně Hutirových) pohlédlo na strážmistra. Ten pomalu zakroutil hlavou.

„Jsme policisté, ne kati. I když bych mu s chutí zarazil bodák hluboko do zadku, moje čest a smysl pro povinnost mi velí, abych ho předal spravedlnosti. Pokud mi v tom chcete někdo zabránit, udělejte to teď. Jinak mi pomozte odtáhnout ten pytel sraček k doktorovi.“

Četaře Hutiru ani v nejmenším nenapadlo odporovat, ale u ostatních si nebyl jistý. Nevypadalo to však, že by se kdokoliv ze tří zbývajících pohraničnicků hodlal strážmistrovi postavit. I ten nejstarší z nich byl o dekádu mladší než on, a za ta léta společné služby brali Jireše téměř jako svého otce. Než by si ho proti sobě zprotivili, nechali si raději pomstu ujít. Jeden po druhém kývli na znamení, že jsou s ním.

„Výborně,“ přikývl strážmistr. „Jirko, Pavle! Vy dva odvedete toho šmejda k doktorovi do Osoblahy. Až ho ošetří, postaráte se o to, aby se vcelku dostal do Bruntálu. Mirku, ty půjdeš se mnou a tady Jardou.“

„Kam?“

„Na samotu Bémových. Vypadá to, že se tam něco stalo. Aspoň tady Jarda má ten pocit. Z toho, co říkali, pochopil, že je Rudolf Bém s nimi nějak spolčený.“

„Ten parchant! A co s mrtvými a nákladem?“

Jireš pohlédl směrem, kde na několika místech leželo šest chladnoucích těl.

„Mrtví nám nikam neutečou, ale ten náklad by mohl někoho lákat natolik, že by se rozhodl zariskovat a pokusil se ho ukrást. Dobrá. Zůstaneš tady, Mirku, a ohlídáš zbraně. Já s Jardou budeme pokračovat sami.“

Svobodník Miroslav Skřebský nebyl touto vidinou příliš nadšený a jistě v duchu litoval, že se vůbec ozval. Kdo by také dobrovolně zůstával sám s šesti mrtvolami v hlubokém lese?

„Rozumím,“ přikývl neochotně, a když byli oba strážníci dost daleko, aby ho nemohli slyšet, ulevil si: „Že já radši nedržel hubu. Anebo se nehodil marod.“

Na dohled samoty si oba četníci připravili zbraně. Rozhodně, ale obezřetně se přiblížili ke stavení a postavili se z obou stran pootevřených vchodových dveří. Strážmistr významně pohlédl na Hutiru.

„Jsi připravený?“

Četař přikývl.

„Jdeme.“

Nevěděli, co je vevnitř čeká, proto tam nevpadli jako velká voda, ale pěkně potichu. Prohledali všechny místnosti až na tu, ve které Rudolf Bém přespával. Bylo jasné, že pokud je někde v domě, bude tam.

Otevřeli dveře a vstoupili. Chvíli se rozhlíželi po pokoji, tváře strnulé, ústa pootevřená. Trvalo dlouho, než se někdo z nich zmohl ke slovu.

„Bože na nebesích!“ vydechl četař Hutira zděšeně.

Vlakové nádraží, Osoblaha

Vlak s nepříjemným skřípáním a syčením zastavil ve stanici. Dveře dvou vagónů, připojených k lokomotivě, se otevřely a z nich vystoupil asi tucet cestujících. Ti místní vyrazili přímo ke svým domovům, jen jeden z nich zůstal stát a nevěřicně se rozhlížel kolem sebe.

To bude on, pochopil četař Hutira.

Pomenší mužík ve věku kolem čtyřiceti let v šedém obleku, černém klobouku a s hranatým kufříkem v ruce. Podle toho, co v něm má, pozná se, jak dobrý je to policista. Pokud je plný úřednických lejster, bude jim zde platný jako mrtvému zimník. Jestli jsou v něm náhradní ponožky a prádlo, bude to znamenat, že je to praktický člověk, jehož zkušenosti se jim zde budou hodit.

Mužík rezignovaně svěsil ramena, a vydal se k nádražní budově. Četař Hutira mu vstoupil do cesty.

„Vy budete inspektor Vaněk,“ odhadl jeho totožnost.

Mužíkovi cuklo v pravém oku.

„Vrchní inspektor Vaněk,“ poopravil mladíka a ukázal mu svůj odznak. „Nedávno jsem byl povýšen.“

Četař nenuceně kývl hlavou. Zatím na něj dojem neudělal, nehodlá mu tedy prokazovat více úcty, než musel.

„Pojďte za mnou,“ vyzval ho, a aniž by na něj čekal, vyrazil z nádraží ven. Vaněk ho chvíli sledoval, načež si povzdechl a vykročil za ním.

Cestou na samotu Bémových

Zelený automobil s otevřenou střechou značky Tatra rachotil po lesní cestě. Vpředu seděl četař Hutira spolu se svobodníkem Skřebským, který vozidlo řídil. Vzadu seděl pouze vrchní inspektor Vaněk. Měl pro sebe víc místa, než ti před ním, ale pohodlí téměř žádné. Vůz drkotal do kopce po nerovné cestě, občas mu cvakly zuby nebo narazil ramenem do dveří při levotočivé zatáčce.

Když už si vrchní inspektor myslel, že raději vystoupí a půjde pěšky, auto zastavilo. Rozhlédl se, ale krom vysokých jehličnanů neviděl nic zajímavého.

„Jste na místě?“ zeptal se s nadějí.

Četař Hutira zavrtěl hlavou.

„Ne. Ale autem se tam nedostaneme. Musíme jít dál pěšky.“

Inspektorův zkroušený pohled byl k nezaplacení.

Samota Bémových

Vrchní inspektor Vaněk si sundal klobouk a otřel zpcené čelo bílým kapesníkem. Tmavých vlasů měl poskrovnu, místy mu na temeni prosvítala pleš. Ukryl kapesník, nasadil si klobouk a vešel do

dveří prázdné chalupy. Doprovázel jej pouze četař Hutira. Svobodník Skřebský zůstal u automobilu.

Zamířili přímo do místnosti, kde našli Rudolfa Béma. Ve dveřích se četař zarazil, pak ustoupil a nechal vrchního inspektora vejít prvního. Zrychleným dechem, který se snažil marně zpomalit, mu dýchal na krk. Vaněk po něm střelil nevrlym pohledem, ale jeho dotěrnost nijak nekomentoval. Místo toho se rozhlédl po temném pokoji, jehož okna byla zakryta černými závoji. Cosi si pro sebe zabručel a pak se otočil.

„Kde jste našli mrtvého?“ zeptal se četaře.

Ten se zamyslel, poškrábal na bradě a zamračil. Než se ho stihl Vaněk zeptat, jak mohl za dva dny zapomenout, kde leželo tělo, ukázal četař na postel.

„Tady.“

„No jistě,“ přikývl vrchní inspektor spokojeně. „Je to logické. Kde jinde by...“

„A tady,“ četařova ruka zamířila ke skříni v rohu. „Další kus támhle pod oknem, dva tady a jeden kousek od místa, kde stojíte.“

Vaňkovi z tváře vyprchala krev. Otevřel ústa, ale jedině, co z nich vyšlo, bylo: „Cože?“

Četař se zmateně zamračil. „Myslel jsem, že vám řekli, co jsme tady našli?“

„Řekli mi pouze, že se zde odehrál obzvláště odporný případ vraždy. Stihl jsem si sotva zabalit a už jsem pádil na vlak. Že to ale bude takové, to jsem nečekal. To víte, poslední dobou máme starosti nad hlavu. Máme málo lidí a práce víc, než stíháme zvládat...“

Vaněk z četařových očí vyčetl nezájem, proto si další vysvětlování odpustil.

„Ehm,“ odkašlal si. „Dejme se tedy do práce. Co vražedná zbraň?“

„Na místě byla nalezena sekera. Taková, jakou najdete v každém dobrém stavení.“

„Ví se, komu patřila?“

„Zatím ne. Tohle je ale území dřevorubců. Prakticky každý chlap zde pracuje v lese a nemálo z nich má v kůlně víc než jednu z nich.“

„A otisky prstů?“

Četař zavrtěl hlavou.

Vstoupili do ložnice. Vrchní inspektor se rozhlédl. Moc toho kvůli panujícimu šeru k vidění nebylo, proto kývnul na četaře, aby sundal závoje. Doufal, že se tak dovnitř dostane dostatek světla, aby si mohl místo činu pořádně prohlédnout.

Podářilo se. Vaněk ale spatřil víc, než by mu bylo milé. Tmavé skvrny, které spatřil na několika místech na zdi a na stropě, a které považoval za plíseň nebo špínu, byla zaschlá krev. Skvrna na stropě připomínala kříž. Byl to však pouze optický klam. Ve skutečnosti se jednalo o dva cákance, vedené napříč sobě. Další čtyři větší cákance a několik menších skvrn objevil na jiných místech. Prohlédl si vybavení pokoje, okna i dveře. Potom vyšel z místnosti ven do chodby a ke vchodovým dveřím. I ty z obou stran podrobně prozkoumal, přičemž si mnul bradu a zamyšleně si mumlal. Po celou dobu nepromluvil ani slovo, stejně tak četař, který ho pozorně sledoval.

Když byl hotov s prohlídkou, obrátil se na četníka.

„Ten muž, který zde žil. Jaký byl? Víte o něm něco?“

„Já ho moc dobře neznal, vlastně skoro vůbec. Podle lidí ze Svolic, které jsme vyslechli, šlo však o velmi uzavřeného člověka, prakticky podivína. Skoro s nikým se nebavil, do civilizace chodil jen minimálně. Žil zde se svým strýcem, když ten však před pár lety umřel, byl tu jen on sám. Naposledy ho viděli na pohřbu jistého Vincenta Máchy. Potom ještě v hospodě. Prý to byl jeho spolubojovník z války. To, že spolupracuje s pašeráky, jsme netušili, dokud to oni sami nepřiznali a my nenašli v kůlně za chalupou ukryté zbraně a munici. V souvislosti s tím probíhá paralelně další vyšetřování, snažíci se odhalit, kdo další je zapojený v pašování zbraní.“

„Aha. Ano. Kdo ohledával, ehm, mrtvolu?“

„Doktor Jícha.“

„Určil čas úmrtí?“

„Přesnou hodinu, vzhledem k okolnostem nálezu, určit nedokázal, ale prý to bylo někdy v noci z neděle na pondělí. Konkrétnější si být netroufal. Nicméně nám dnes slíbil pitevní zprávu. Pověřil jsem jednoho kolegu, aby nám pro ni zajel do Osoblahy.“

„Hm, dobře. I to stačí. Na tom pohřbu nebo v hospodě s někým mluvil? Kdo ho viděl naposledy?“

„S výsledkem vesničanů jsme chtěli počkat.“ Na okamžik se zarazil. „Víte, ani my to teď nemáme lehké. Je nás málo a hlídat hranice nás stojí skoro veškerý čas.“

Vaněk chmurně přikývl.

„Chápu. Zajedeme tedy do Svolic a vyslechneme je. Můžu počítat s vaší pomocí?“

„Spolehněte se. Jsem místní, ty lidi znám. Nebude s nimi problém.“

„Výtečně. Jdeme.“

Hostinec U Čerta, Svolosice

Skupina deseti mužů, ve věku od třiceti do šedesáti let, stála v jedné řadě u zdi sálu svolosické hospody. Na vrchního inspektora Vaňka se mračili o něco více, než na četaře Hutiru, postávajícího opodál. Sebejistota, s kterou Vaňka ubezpečoval o poklidné spolupráci, byla ta tam. Dobré čtvrt hodiny se z nich snažili dostat jakékoliv informace, leč marně. Všichni buď zatvrzele mlčeli, nebo se svorně vymlouvali na opilost.

„Takže si nikdo nic nepamatuje?“ ujišťoval se Vaněk přítomných. Tvářil se přísně jako učitel, snažící se dostat přiznání z nezbedných žáků.

Deset hlav zavrtělo hlavou.

„Jak myslíte,“ zafuněl podrážděně. „Pamatujte si ale, že zatajování informací, vedoucích k dopadení pachatele, je závažný čin. Jestli zjistím, že v té vraždě má prsty někdo z vás, posadím ho do stejné cely jako toho vraha. Tedy, až ho dostaneme. A o tom nepochybujte. Běžte.“

Muži se neochotně a s mumláním rozešli. Jeden každý z nich věnoval Hutirovi, kolem něhož procházeli, opovržlivý pohled. Četař

stál jako socha a upřeně hleděl před sebe. Pokud ho to nějak zasáhlo, nechal si to pro sebe.

Vrchní inspektor Vaněk sledoval odcházející vesničany, poté se obrátil na četaře. Mrak z jeho tváře náhle zmizel.

„Je to jasné,“ pravil vědoucně. „Někoho kryjí. Vždycky se tak chovají, když nechtějí prozradit někoho ze svých.“

Četař Hutira se poprvé zatvářil překvapeně.

„Myslíte si, že tu hrůzu spáchal někdo z místních? Nebo že je někdo z nich zapletený do pašování?“

„Zdá se vám to nemyslitelné? Dal byste za kohokoliv z těch mužů ruku do ohně?“

„Ne,“ odvětil úsečně četař. „Ale nebyli zde všichni.“

„Ach ano. Tři chyběli.“

Vaněk nalistoval v notýsku jejich jména.

„Hynek Mácha, syn zesnulého, Josef Vrána a Tomáš Martinský. Všichni tři pracují v místní těžářské společnosti. Jak je daleko místo, kde právě pracují?“

„Tři hodiny.“

„Výborně!“

„Pokud pojedeme celou cestu autem. Což nepůjde. Asi deset kilometrů budeme muset jít pěšky.“

„K čertu!“

„Do kopce.“

„To si snad děláte...“

„...dveře byly odemknuté a nepoškozené! Pokud jste si jistý tím, že se pašeráci nedostali dovnitř oknem a pak dveře odemknuli, musel je otevřít sám Bém! Komu jinému, než někomu, koho znal, by uprostřed noci otvíral a pouštěl ho dál? V nejbližším okolí samoty leží pouze Svolosice!“

Vaněk živě gestikuloval rukama a snažil se překřičet rachot automobilu. Ze samoty se vydali do Svolosic, kde na ně již čekal strážník se spisem od doktora Jíchy. Vrchní inspektor si ho během cesty stihl několikrát přečíst.

„Pořád nechápu,“ zvolal četař Hutira, „jak jste přišel na to, že by v tom byl namočený někdo od nás? Já ty lidi znám! Jsou to možná hrubiáni, opilci a někteří z nich i zloději a rváči, ale vrazi? A obzvlášť tak brutální? Nechce se mi tomu věřit!“

Vaněk zavrtěl hlavou.

„Nikdy jsem neřekl, že to udělal někdo ze svolosických! Byla to pouze domněnka! Svým chováním mi ji ovšem potvrdili! A i kdyby neznali vraha, tají něco, co má dočinění s tou vraždou! Z těch mužů v hospodě to ale neudělal nikdo!“

„Jak jste na to přišel?“

„V jednom se nepletete! Ti chlapi tam, to byli jen opilci a rváči! Takových jsem poznal stovky! Ve vzteku někomu rozmlátí ciferník, nebo ho přetáhnou klackem po hlavě, nikdo z nich by však tak bestiálně nevraždil! Na to nemají náтуру!“

„Tak kdo tedy?“

Vaněk se na chvíli zamyslel.

„Možná to byla jiná skupina pašeráků! Nebo nějací prašiví ordněři! Bém jim už přestal být užitečný, nebo třeba hrozil, že promluví a prozradí někoho dalšího, kdo s nimi spolupracuje. A možná, že tyto dva případy spolu ani nesouvisí. V tom případě by mohl přicházet v úvahu někdo místní.“

„Vůbec mě nenapadá, kdo by to mohl být!“

„Pravděpodobně někdo, do koho byste to neřekl!“

Několik chlapů právě sedělo na osekaných kládách a svačilo. Zvědavě sledovali procházející muže zákona. Vaněk na ně očima upozornil, ale Hutira zavrtěl hlavou. Pak ukázal na další skupinku, nacházející se asi třicet kroků od té první. Došli k nim, Vaněk ukázal odznak a představil se. Četař Hutira mlčel. Znali ho zde všichni.

„Pánové Vrána a Martinský?“ zeptal se Vaněk.

Dva muži váhavě zvedli ruce.

„Mohli byste na chvíli s námi?“

Dřevorubci se neochotně postavili. Vyměnili si vážné pohledy a zamířili s vyšetřovateli dál od kolegů. Tam se jeden z nich, Martinský, přehnaně nevinným hlasem zeptal: „Co se stalo?“

„Jistě jste se doslechli o té odporné vraždě na samotě Bémových?“

Oba přikývli.

„Jde o to, že jste byli mezi posledními, kdo viděl oběť naživu. Rád bych věděl o všem, co se ten den odehrálo. Hlavně to, co se stalo v hospodě. Vaši přátelé, kteří tam byli s vámi, mi moc uspokojivé

odpovědi nedali. Doufám, že vy dočasnou ztrátou trpět nebudete. To už by mě vážně namíchlo.“

Pohlédli na sebe, jako by se domlouvali, co všechno mohou prozradit.

„Dal si jen pár piv,“ řekl Vrána, „potom odešel. Nezdržel se moc dlouho.“

„Mluvil s někým?“

„Jen s mladým Máchou.“

„O čem?“

„To nevím. Podle mě mu akorát kondoloval.“

„Pamatujete si, jestli ho někdo nenásledoval? Kdo odešel jako další?“

„To nevím. Už jsem měl popito, navíc mě to ani nezajímalo.“

„A vy?“ obrátil se Vaněk na Martinského.

„Taky ne.“

„Hm, dobře. Můžete jít.“

Když zmizeli, obrátil se vrchní inspektor na Hutiru.

„To vaše pivo musí být opravdu silné, když si po něm i takoví pořízci téměř nic nepamatují. Už to skoro začíná vypadat jako epidemie. Připomeňte mi, abych si u vás v hospodě dal raději jen jídlo. Nerad bych zapomněl, co zde vlastně dělám.“

„Provedu,“ napřímil se četař.

Vaněk netušil, jestli jeho pokus o vtip nepochopil, nebo ho pochopil až moc dobře. Povzdechl si a mávnul nad tím rukou.

„Ještě nám zbývá ten Mácha. Jestli ani on nic neví, sbalím si kufr a jedu zpátky do Prahy.“

„Támhle je předák,“ ukázal četař na vousatého muže v kostkované košili. „Řekne nám, kde je Mácha. Tady ho totiž nikde nevidím.“

„Jste si jistý?“ rozhlédl se Vaněk po přítomných dřevorubcích.

„Věřte mi. Jsme kamarádi odmalička.“

Předák Vavřina si jich už všiml, proto jim vyrazil vstříc.

„Co se děje, pánové?“

„Vyšetřujeme vraždu Rudolfa Béma,“ vysvětlil mu Vaněk.

„Aha,“ přikývl předák. „Myslíte si, že to udělal někdo z mých chlapů? Jestli ano, tak...“

„Uklidněte se, pane...ehm?“

„Vavřina.“

„...pane Vavřino. Nic takového netvrdím. Jen od vašich chlapců potřebuju nějaké informace. Zatím však nejsou moc sdílní.“

„Věřte mi, pane vrchní inspektore,“ bránil své muže Vavřina, „kdyby ti holomci věděli něco o tom hnusným mordu, určitě by vám to řekli. Jsou to v jádru dobří chlapi a určitě by tady nestrpěli cvoka, který takovým způsobem vraždí lidi.“

„Budu vám věřit,“ pravil Vaněk vážně. „Vyslechnu si už jen mladého Máchu.“

Po celou dobu rázný a sebejistý předák se najednou zarazil. Rychle se rozhlédl kolem sebe a potom přikývl.

„Jistě, ten tady je. Má svačinu jako ostatní. Asi si zrovna někam odskočil. Určitě se brzy objeví.“

„Samozřejmě. Počkáme tady na něj.“

Vaněk si sedl na nejbližší pařez, vytáhl kapesník a otřel si zpoceně čelo. Předák ho chvíli pozoroval, potom vrhnul téměř zoufalý pohled na četaře Hutiru.

„Půjdu se po něm podívat,“ navrhl. „Ať tady nečekáte dlouho.“

„Děkuju,“ zafuněl Vaněk.

Předák Vavřina se otočil na patě a zamířil kamsi do lesa. Vrchní inspektor ho chvíli znuděně pozoroval, ale když jim zmizel z očí, vyskočil na nohy.

„Rychle za ním! Určitě nám lhal!“

„Ale proč?“ nechápal Hutira, který sundal pušku z ramene, aby se mu lépe utíkalo. „A o čem?“

„To se dozvíme, až najdeme Máchu! Ten chlapec zjevně něco ví! To jeho všichni kryjí!“

„Jak jste to poznal?“

„Instinkt, mladíku! Instinkt a dvacet let zkušeností!“

Drželi se Vavřinovi v patách. Ne moc daleko, aby ho neztratili, ani blízko, aby je neodhalil. Celou dobu předák chvátal, ale neběžel. Mohlo to znamenat, že místo kam míří, nebude zase tak vzdálené.

Terén byl čím dál víc strmější, brzy se bez použití rukou nedalo téměř pokračovat. Vrchní inspektor měl problémy držet krok s o mnoho mladším a mrštnějším četařem. Ten na něj každou chvíli čekal a přitom hrozilo, že jim předák brzy zmizí z očí.